

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 163/23

Λουξεμβούργο, 26 Οκτωβρίου 2023

Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στην υπόθεση C-670/22 | Staatsanwaltschaft Berlin (EncroChat)

Γενική εισαγγελέας Τ. Čápek: Δυνατή η έκδοση από εισαγγελέα ευρωπαϊκής εντολής έρευνας (ΕΕΕ) για τη διαβίβαση αποδεικτικών στοιχείων που έχουν ήδη συλλεγεί σε άλλο κράτος μέλος

Τούτο ισχύει αν το εθνικό δίκαιο του εν λόγω εισαγγελέα του επιτρέπει να διατάξει τέτοια διαβίβαση σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση. Στην περίπτωση αυτή, η αρχή η οποία εκδίδει ΕΕΕ δεν δύναται να εκτιμήσει τη νομιμότητα της συλλογής των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

Το EncroChat ήταν δίκτυο κρυπτογραφημένων τηλεπικοινωνιών το οποίο πρόσφερε στους χρήστες του σχεδόν απόλυτη ανωνυμία: η συσκευή δεν διέθετε κάμερα, μικρόφωνο, GPS ή θύρα USB· τα μηνύματά του μπορούσαν να αυτοδιαγραφούν, οι δε χρήστες, μετά τη χρήση ειδικού κωδικού PIN ή μετά από διαδοχικές καταχωρίσεις εσφαλμένου κωδικού πρόσβασης, μπορούσαν να διαγράψουν αμέσως όλα τα δεδομένα από τη συσκευή. Στο πλαίσιο κοινής γαλλο-ολλανδικής επιχείρησης αναπτύχθηκε λογισμικό Trojan το οποίο εγκαταστάθηκε στις τερματικές συσκευές μμούμενο ενημέρωση λογισμικού. Η εν λόγω επιχείρηση παρακολούθησης αφορούσε χρήστες του EncroChat σε 122 χώρες, εκ των οποίων περίπου 4 600 χρήστες στη Γερμανία. Γερμανική εισαγγελία εξέδωσε σειρά ΕΕΕ, ζητώντας να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από την παρακολούθηση στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών οι οποίες αφορούσαν υπόνοιες για παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών από μη ταυτοποιημένα πρόσωπα ως προς τα οποία υπήρχαν υποψίες ότι ήταν μέλη εγκληματικής οργάνωσης. Γαλλικό ποινικό δικαστήριο ενέκρινε τις ΕΕΕ και διαβίβασε τα στοιχεία που ζητήθηκαν. Εν συνεχεία, η γερμανική εισαγγελία διενήργησε έρευνες για μεμονωμένους χρήστες του EncroChat. Οι κατηγορίες που απαγγέλθηκαν στον κατηγορούμενο της υπό κρίση υποθέσεως βασίστηκαν στα αποδεικτικά στοιχεία που ελήφθησαν από τη Γαλλία.

Ζητήματα σχετικά με την αμφισβήτηση καταδικαστικών ποινικών αποφάσεων οι οποίες στηρίχθηκαν σε δεδομένα του EncroChat που συνελέγησαν μετά από παρακολούθηση απασχολούν εσχάτως συχνά τα ανώτατα δικαστήρια της Ευρώπης, το δε Δικαστήριο δεν αποτελεί εξαίρεση. Το γερμανικό πλημμελειοδικείο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η οικεία ποινική διαδικασία ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν οι επίμαχες ΕΕΕ εκδόθηκαν κατά παράβαση της οδηγίας για την ΕΕΕ¹.

Με τις σημερινές προτάσεις της, η γενική εισαγγελέας Tamara Čápek υπενθυμίζει ότι ΕΕΕ μπορεί να εκδοθεί μόνον υπό την προϋπόθεση ότι το μέτρο έρευνας το οποίο αυτή αφορά θα μπορούσε να έχει διαταχθεί υπό τους ίδιους όρους σε παρόμοια εγχώρια υπόθεση. Στην υπό κρίση υπόθεση, παρόμοια εγχώρια υπόθεση θα ήταν υπόθεση στην οποία τα αποδεικτικά στοιχεία μιας ποινικής διαδικασίας διαβιβάζονται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε άλλη ποινική διαδικασία εντός Γερμανίας. Δεδομένου ότι η οδηγία για την ΕΕΕ επιτρέπει την έκδοση ΕΕΕ από εισαγγελέα αρμόδιο σε συγκεκριμένη υπόθεση και το γερμανικό δίκαιο δεν φαίνεται να απαιτεί την έγκριση από

¹ Οδηγία [2014/41/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις.

δικαστήριο παρόμοιας εγχώριας διαβίβασης, η γενική εισαγγελέας είναι της γνώμης ότι **ο Γερμανός εισαγγελέας είχε το δικαίωμα να εκδώσει τις επίμαχες ΕΕΕ. Κατά το δίκαιο της Ένωσης, επομένως, τέτοιες ΕΕΕ δεν είναι υποχρεωτικό να εκδίδονται από δικαστήριο.**

Η γενική εισαγγελέας εκτιμά επίσης ότι, καθόσον για την παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών ελήφθη άδεια από γαλλικά δικαστήρια, οι γερμανικές αρχές **θα πρέπει να αναγνωρίσουν στο εν λόγω στάδιο της διαδικασίας την ίδια αξία με εκείνη που θα αναγνώριζαν σε αυτό αν επρόκειτο για εγχώρια υπόθεση.** Και τούτο έστω και αν σε συγκεκριμένη υπόθεση ένα γερμανικό δικαστήριο θα αποφαινόταν διαφορετικά.

Τέλος, το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων που αποκτήθηκαν ενδεχομένως κατά παράβαση του δικαίου της Ένωσης δεν ρυθμίζεται από το δίκαιο της Ένωσης, αλλά από το εθνικό δίκαιο, υπό την προϋπόθεση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων που εγγυάται η έννομη τάξη της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

